

زاكات ئىككى تۈرلۈك بولىدۇ

پەرز زاكات:

ئۇ ئىككى تۈرلۈك بولىدۇ:

نەپلە زاكات: پەرزىدىن باشقا ئىنسان خالىس ئىبادەت قىلىش نىيىتى بىلەن چىقارغان بارلىق ماللار نەپلە بولىدۇ.

مالنىڭ زاكاتى

بۇنى شەرىئەت بېكىتكەن بولۇپ: (مەلۇم مالدىن شەرىئەتتە ۋاجىب بولغان مىقدارنى ئاللاھ تائالاغا ئىبادەت قىلىشتىن نىيىتى بىلەن چېقىرىشتۇر) زاكات بولسا: ئىسلام ئاساسىنىڭ ئۈچىنچى ئاساسىدۇر

بۇ تۆت تۈرگە بۆلىنىدۇ:

بەدەننىڭ زاكاتى

ئۇ پىتىر سەدىقسىدىن ئىبارەتتۇر، بۇ چوڭ-كېچىك، ئەر-ئايال، ھۆر بولسۇن ياكى قۇل بولسۇن بارلىق مۇسۇلمانلارغا پەرزىدۇر.

ئالتۇن-كۈمۈش

۱ ۋە ئۇنىڭ ئورنىدا تۇرىدىغان تۈرلۈك پۇللار ۋە باشقا نەرسىلەر. ئالتۇننىڭ زاكات مىقدارىغا يېتىش ئۆلچىمى يىگىرمە مىسقال (85 گىرام) كۈمۈشنىڭ زاكات مىقدارىغا يېتىش ئۆلچىمى ئىككى يۈز دىرھەم (595 گىرام).

چارۋىلار

۲ يىلنىڭ ھەممىسىدە ياكى كۆپ ۋاقىتلىرىدا يايلاقتا ئوتلايدىغان چارۋىلاردىن ئىبارەتتۇر، ئۇلار: تۆگە، كالا، قوي ۋە ئۆچكە قاتارلىقلار.

۳ ئۇ دانلار ۋە مېۋە-چېۋىلار.

زېمىندىن چىققان مەھسۇلاتلار

تىجارەت ماللىرى

۴ ئۇ ئىلىم-سېتىمغا تەييار قىلغان بارلىق ماللاردىن ئىبارەتتۇر.

زاكات ئېلىشقا ھەقلىق بولغان كىشىلەر

1 پىقىرلار

ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ھاجىتىگە يەتكۈدەك نەرسە تاپالمايدىغان ياكى تاپسىمۇ ھاجىتىگە يەتمەيدىغان كىشىلەر.

3 خىزمەتچىلەر

ئۇلار زاكاتنى يېغىدىغان، ساقلايدىغان، تەقسىم قىلىشقا ۋەكىل قىلىنغان كىشىلەر بولۇپ، رەھبەرلەر ئۇلارنى بۇ ئىشلارغا مەسئۇل قىلىدۇ، ئۇلارغا پىقىر بولۇش دېگەن سۈپەت شەرت قىلىنمايدۇ، بەلكى ئۇلارغا گەرچە باي بولسىمۇ بۇنىڭدىن بېرىلىدۇ.

4 دىلىنى مايىل قىلىدىغان كىشىلەر

ئۇلار مۇسۇلمان بولۇشى ئۈمىت قىلىنىدىغان ياكى يامانلىقىدىن ساقلىنىش كېرەك بولغان ياكى ئىمانى ئاجىز بولغانلىقى ئۈچۈن ئىمانىنى كۈچلاندۈرۈش ئۈچۈن زاكات بېرىلىدىغان كىشىلەر دۇر.

5 قۇل نازاد قىلىش

ئۇلار: 1-خوجايىنى بىلەن قۇللۇقتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن مەلۇم مالغا كېلىشكەن مۇسۇلمان قۇل. 2-مۇتلەق مۇسۇلمان قۇلنى نازاد قىلىش. 3-نەسىرگە چۈشۈپ قالغان مۇسۇلماننى قۇتقۇزۇش.

6 قەرزدارلار

ئۇلار: 1-ئىككى كىشىنىڭ ئارىسىنى ياخشىلاشتۇرۇش دەپ قەرزدار بولۇپ قالغان كىشى. 2-ئۆزىنىڭ سەۋەبىدىن قەرزدار بولۇپ قالغان كىشى.

2 مىسكىنلەر

ئۇلارمۇ ئۆزلىرىگە كۇپايە قىلىدىغان نەرسىنىڭ بىرىمىنى ياكى ئۇنىڭدىن كۆپرەكىنى تاپالايدۇ، مەسىلەن: مىسكىننىڭ يىللىق چېقىمىنى 12000 مىڭ رىيال دەپ قارىساق، پىقىر 6000 مىڭ رىيالغا مىقداردا بىر نەرسە تاپالايدۇ ياكى ھېچ نەرسىسى يوق بولىدۇ، ئەمما مىسكىن دېگەن: 12000 رىيال تاپالماستىمۇ 6000 مىڭ ياكى ئۇنىڭدىن كۆپرەكىنى تاپىدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن بىز پىقىر ۋە مىسكىنگە ئۇلارنىڭ بىر يىللىق خىراجىتىگە يەتكۈدەك بىر نەرسە بېرىمىز، چۈنكى زاكات دېگەن ھەر يىلى پەرز بولىدۇ.

7 ئاللاھ يولىدا چىققانلار

بۇ تۈر ئۇرۇشقا چىققان غازىلارنى ۋە ئۇلارغا كېرەكلىك بولغان قورال-ياراق قاتارلىق نەرسىلەرنى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

8 سەپەر ئۈستىدىكى يولۇچى

ئۇ سەپەر چېقىپ، سەپەر جەريانىدا ئىقتىسادىدىن ئايرىلىپ قالغان كىشى، ئۇ كىشىگە ئۆز يۇرتىغا كېتىۋالغۇدەك بىر نەرسە بېرىلىدۇ.